LAUSUNTO
18.3.2021

Eduskunnan tasa-arvovaliokunta

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta (HE 4/2021) sekä samaan asiaan liittyvät lakialoitteet LA 1/2019 ja LA 2/2019

Hyvinvointiala HALI ry kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa:

Hyvinvointiala HALI ry kannattaa ehdotettuja lakimuutoksia (HE 4/2021), joilla pyritään edistämään alaikäisten suojelua antamalla työnantajille ja muille rikostaustan selvittämisvelvollisille tahoille mahdollisuus selvittää työnhakijoiden ja muiden rikostaustan selvittämismenettelyn piiriin kuuluvien henkilöiden rikostaustaa myös lyhytaikaisissa enintään kolme kuukautta kestävissä työntekotilanteissa. Tämä on tärkeää esimerkiksi siksi, että sijaisjärjestelyjen tarve on jatkuvasti lisääntynyt esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja lastensuojelussa. Jos sijaisen työsuhde vakinaistetaan, on rikostausta jo selvitetty.

Hyvinvointiala HALI ry pitää hyvänä, että työnantajalla on oikeus tarkistaa lasten kanssa työskentelevien rikostausta myös niissä tilanteissa, joissa työtehtävä ei kestä kolmea kuukautta pidempään yhden vuoden aikana yhtäjaksoisesti tai osissa.

Lakialoitteessa 1 (LA 1/2019) ehdotetaan, että työnantajalla tulisi olla mahdollisuus turvata lasten ja nuorten turvallisuus oikeudella varmistaa myös jo työsuhteessa olevien henkilöiden rikostausta. Menettelyä, jossa työnantajalla on oikeus vaatia tietyn määräajan välein uutta todistusta, voidaan pitää tarkoituksenmukaisimpana tapana tämän tavoitteen toteuttamiseen. Hyvinvointiala HALI ry kannattaa lakialoitetta 1 ja katsoo, että työnantajalla tulee olla oikeus tarkistaa rikostausta tarvittaessa myös työsuhteen aikana.

Lakialoitteessa 2 (LA 2/2019) ehdotetaan lain soveltamisalan laajentamista myös lyhyisiin työsuhteisiin ja Hyvinvointiala HALI ry kannattaa tätä ehdotusta siten, että työnantajalla on oikeus varmistaa lyhyisiin työsuhteisiin tulevien työntekijöiden rikostausta. Työnantajalla on joka tilanteessa vastuu toimintansa asianmukaisuudesta ja myös lainsäädäntöön kirjattujen henkilöstön mitoitusnormien toteutumisesta.

LAUSUNTO
18.3.2021

Mitoitusnormien tarkoituksena on turvata lasten turvallisuus ja asianmukainen hoito ja mitoitusnormien on täytyttävä kaiken aikaa. Rikostaustan selvittämiseen liittyvät vaatimukset eivät saa johtaa tilanteisiin, että palveluita tuottava työnantaja joutuisi toimimaan vajaalla henkilöstöllä sen vuoksi, että muutoin ammattitaitoiselta ja pätevältä lyhytaikaiselta sijaiselta puuttuu lähtötilanteessa rikostaustan selvittäminen ja muita sijaisia ei siinä tilanteessa ole saatavilla. Nämä tapaukset ovat mitä ilmeisimmin harvinaisia ja niissäkin rikostausta selvitetään heti kun mahdollista.

Annamme mielellämme lausuntoon liittyviä lisätietoja, yhteyshenkilömme johtava elinkeinoasiantuntija Aino Närkki, 0400 436 438.

Ulla-Maija Rajakangas
Toimitusjohtaja
Hyvinvointiala HALI ry